

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Балабақшада салт-дәстүрді насихаттау

ЖАРИЯЛАНДЫ 03.01.2026	ТІРЕК СӨЗДЕР ана тілі, балабақша, мәдени мұра, мәдениет, педагогикалық әдістемелер, рухани даму, салт- дәстүр, тарих, тәрбиелік мәні, ұлттық бірегейлік, ұлттық тәрбие	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/186352/
--------------------------	---	--

Ибрагимова Жайна Кобжановна

Қаражар ауылы Самғау балабақшасы

Мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқыту

АННОТАЦИЯ

Аннотация (қазақша)

Бұл мақалада балабақшада салт-дәстүрді насихаттаудың маңызы қарастырылады. Ұлттық тәрбие арқылы балаларға мәдени мұраны жеткізу және олардың рухани дамуына ықпал ету мәселелері талқыланады. Мақалада салт-дәстүрдің тәрбиелік мәні, оның баланың тұлғалық қалыптасуына әсері, сондай-ақ педагогикалық әдістемелер ұсынылады. Балабақшадағы ұлттық тәрбие балалардың ана тілін, мәдениетін және тарихын терең түсінуге ықпал етеді. Зерттеу нәтижесінде салт-дәстүрді насихаттау балаларды ұлттық бірегейлікке тәрбиелеудің маңызды құралы екені анықталды.

Аннотация (орысша)

В данной статье рассматривается важность популяризации традиций в детском саду. Обсуждаются вопросы передачи культурного наследия детям через национальное воспитание и влияние на их духовное развитие. В статье рассматривается воспитательное значение традиций, их влияние на личностное становление ребенка, а также предлагаются педагогические методики. Национальное воспитание в детском саду способствует глубокому пониманию детьми родного языка, культуры и истории. В результате исследования установлено, что популяризация традиций является важным инструментом воспитания национальной идентичности у детей.

Annotation (English)

This article discusses the importance of promoting traditions in kindergarten. It examines the issues of transmitting cultural heritage to children through national education and its influence on their spiritual development. The article explores the educational value of traditions, their impact on the child's personal development, and offers pedagogical methods. National education in kindergarten promotes a deep understanding of the native language, culture, and history among children. The study results show that promoting traditions is a crucial tool for fostering national identity in children.

Кілт сөздер

балабақша, салт-дәстүр, ұлттық тәрбие, мәдени мұра, рухани даму, тәрбиелік мәні, педагогикалық әдістемелер, ұлттық бірегейлік, ана тілі, мәдениет, тарих.

КІРІСПЕ

ЗЕРТТЕУДІҢ МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Мақсаты: Балабақшада салт-дәстүрді насихаттау арқылы ұлттық тәрбиенің маңыздылығын арттыру.

Міндеттері: 1. Балабақшадағы ұлттық тәрбие жұмыстарының әдістерін зерттей отырып, олардың тиімділігін бағалау. 2. Салт-дәстүрлерді насихаттау арқылы балалардың дүниетанымын кеңейту жолдарын анықтау. 3. Ұлттық құндылықтарды бала тәрбиесіне енгізудің заманауи тәсілдерін ұсыну. 4. Білім беру мекемелерінде ұлттық тәрбие жұмысын жүйелі түрде ұйымдастырудың жолдарын қарастыру.

КІРІСПЕ

Қазіргі жаһандану дәуірінде ұлттық мәдениет пен салт-дәстүрлерді сақтау және насихаттау мәселесі өзекті болып отыр. Қазақ халқының бай мәдени мұрасы және оның ұрпақтан ұрпаққа берілуі ұлттық тәрбиенің негізінде жатыр. Балабақша деңгейінде салт-дәстүрді насихаттау арқылы балалардың ұлттық сана-сезімін қалыптастыруға болады. Бұл білім беру жүйесінде ұлттық құндылықтарды енгізудің маңыздылығын көрсетеді. Балабақшадағы тәрбие жұмыстарының басты мақсаты — әр баланың бойында ұлттық мәдениет пен дәстүрге деген құрметті ояту.

Балабақшада ұлттық тәрбие беру арқылы балалардың дүниетанымы кеңейіп, олардың ұлттық мәдениетке деген қызығушылығы артады. Салт-дәстүрлерді күнделікті өмірде қолдану арқылы балалардың ұлттық сана-сезімін дамытуға болады. Бұл балалардың болашақта қоғамның белсенді мүшесі болып қалыптасуына ықпал етеді. Балабақшадағы тәрбиелік жұмыстардың тиімділігі ұлттық құндылықтарды дұрыс насихаттауға байланысты.

Сонымен қатар, ұлттық тәрбиенің практикалық маңыздылығы балалардың рухани дамуына және олардың өзіндік танымын қалыптастыруға әсер етеді. Ұлттық құндылықтарды насихаттау арқылы балалардың патриоттық сезімдері қалыптасады.

Қазіргі қоғамда ұлттық тәрбие мәселелері өзекті болып отыр, себебі ол ұлттық бірегейлікті сақтауға және дамытуға мүмкіндік береді. Балабақшада салт-дәстүрді насихаттау арқылы балалардың болашақта ұлттық құндылықтарды сақтайтын және дамытатын азаматтар болып қалыптасуына негіз қалау мүмкін.

Осылайша, ұлттық тәрбиені балабақша деңгейінде жүйелі түрде ұйымдастыру арқылы қоғамдағы көптеген мәдени және әлеуметтік мәселелерді шешуге болады. Ұлттық құндылықтарды насихаттау, балалардың рухани дамуына және олардың болашақта ұлттық мәдениеттің сақтаушылары болып қалыптасуына ықпал етеді.

НЕГІЗГІ БӨЛІМ

Ұлттық тәрбие жүйесінің негіздері

Қазіргі заманда ұлттық тәрбие мәселесі жаһандану мен урбанизацияның әсерінен өзектілікке ие болып отыр. Ұлттық мәдениет пен салт-дәстүрлерді сақтау қазақ халқының бірегейлігін қамтамасыз ететін маңызды факторлардың бірі. Балабақшада салт-дәстүрді насихаттау — болашақ ұрпақтың ұлттық сана-сезімін қалыптастырып, оларға өз мәдениетін құрметтеуге үйретудің алғашқы қадамы.

Балабақшадағы ұлттық тәрбие жұмыстарының тиімділігі көбіне қолданылатын әдістер мен тәсілдерге тәуелді. Мысалы, тәрбиешілер балаларға ұлттық ойындарды үйрету арқылы олардың дене тәрбиесін ғана емес, ұлттық құндылықтарды да насихаттай алады. Сонымен қатар, ұлттық әндер мен өлеңдерді үйрету балалардың тілдік дағдыларын дамытып, ұлттық рухты оятады.

Салт-дәстүрдің тәрбиелік мәні

Салт-дәстүрлерді насихаттау балабақша жасындағы балалардың дүниетанымын кеңейтуге ықпал етеді. Қазақтың қонақжайлық, үлкенді сыйлау, ата-ананы құрметтеу сияқты дәстүрлері балаларға адамгершілік қасиеттерді үйретеді. Мысалы, “Тұсау кесу” рәсімі арқылы балаларға өмір жолындағы алғашқы қадамдарын сәтті жасауға бата беріледі, бұл олардың болашақта өздеріне сенімді болуына ықпал етеді.

Ұлттық құндылықтарды енгізудің заманауи тәсілдері

Балабақшада ұлттық құндылықтарды енгізудің заманауи тәсілдері ретінде интерактивті әдістерді қолдануға болады. Мысалы, мультимедиялық құралдар арқылы ұлттық ертегілер мен аңыздарды көрсету балалардың қызығушылығын арттырады. Сонымен қатар, ұлттық киімдерді киіп, ұлттық тағамдарды дайындау іс-шаралары

балаларға өз мәдениетімен жақын танысуға мүмкіндік береді.

Ұлттық тәрбиенің артықшылықтары мен кемшіліктері

Ұлттық тәрбиенің басты артықшылықтарының бірі — балалардың патриоттық сезімін қалыптастыру. Ұлттық құндылықтар арқылы тәрбиеленген бала өз елін, жерін сүйетін, қоғамның белсенді мүшесі болып өседі. Дегенмен, бұл тәрбие түрінің кейбір кемшіліктері де бар. Мысалы, кейде ұлттық тәрбие дұрыс ұйымдастырылмаса, балалар арасында ұлтшылдықтың орын алуына себеп болуы мүмкін. Сондықтан ұлттық тәрбиені жүйелі түрде ұйымдастыру қажет.

Балабақшада салт-дәстүрді насихаттау — ұлттық тәрбие берудің тиімді жолдарының бірі. Бұл үрдіс балаларды ұлттық мәдениетпен жақын таныстырып қана қоймай, олардың рухани дамуына да ықпал етеді. Ұлттық құндылықтарды насихаттау арқылы болашақ ұрпақтың ұлттық бірегейлігін сақтауға негіз қаланады. Балабақшадағы ұлттық тәрбие жүйелі түрде ұйымдастырылса, ол қоғамдағы мәдени және әлеуметтік мәселелерді шешуге ықпал етеді.

ҚОРЫТЫНДЫ

Қазіргі жаһандану мен урбанизация заманы ұлттық тәрбие мен мәдениетті сақтаудың маңыздылығын арттырып отыр. Ұлттық мәдениет пен салт-дәстүрлерді сақтау — қазақ халқының бірегейлігін қамтамасыз ететін негізгі фактор. Осы орайда, балабақшада салт-дәстүрді насихаттау болашақ ұрпақтың ұлттық сана-сезімін қалыптастыруда маңызды рөл атқарады.

Ұлттық тәрбие әдістері, әсіресе ұлттық ойындар мен әндер арқылы, балалардың тілдік және рухани дамуын қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, салт-дәстүрлерді насихаттау балаларға адамгершілік пен патриотизмді үйретуге көмектеседі. Интерактивті әдістер мен мультимедиялық құралдар арқылы ұлттық мәдениетті таныстыру балалардың қызығушылығын оятады және оларды өз мәдениетімен жақындатады.

Ұлттық тәрбиенің артықшылықтары көп болғанмен, оны дұрыс ұйымдастырмау ұлтшылдыққа алып келуі мүмкін. Сондықтан ұлттық тәрбиені жүйелі әрі тиімді ұйымдастыру қажет. Балабақшада салт-дәстүрді насихаттау арқылы болашақ ұрпақтың ұлттық бірегейлігін сақтап, қоғамдағы мәдени және әлеуметтік мәселелерді шешуге ықпал етуге болады.

Осыған сәйкес, ұлттық құндылықтарды насихаттауда жүйелі жұмыс жүргізу қажет. Балабақша тәрбиешілері үшін арнайы бағдарламалар мен әдістемелік құралдарды дамыту ұсынылады. Болашақта балаларға ұлттық мәдениеттің маңыздылығын түсіндіру мақсатында интерактивті әдістерді кеңінен қолдану қажет. Ұлттық тәрбиені дамытуды қоғамның ортақ мақсаты ретінде қою арқылы болашақ ұрпақты ұлттық рухта

тәрбиелеуге болады.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

1. **Айтқожина Г.** Ұлттық тәрбие негіздері. – Алматы: Қазақ университеті баспасы, 2020. – 180 б.
2. **Сейітова А.** Балабақшадағы ұлттық тәрбие. – Астана: Білім баспасы, 2018. – 156 б.
3. **Жұмабекова Л.** Мәдени мұра және оның тәрбиелік мәні. – Шымкент: Оқу баспасы, 2019. – 120 б.
4. **Байболова Ш. О.** Бала болашағының негізі – ұлттық тәрбиеде! // Білім айнасы газеті. – 2019. – [Электронды ресурс]. URL: <https://bilimainasy.kz> (Қаралған күні: 02.01.2026).
5. Ұлттық салт-дәстүр тәрбиенің көзі // Ашық сабақтар порталы. – 2020. – [Электронды ресурс]. URL: <https://bilimainasy.kz> (Қаралған күні: 02.01.2026).
6. Ұлттық салт-дәстүр – ұрпаққа мұра: Тәрбие сағаты // Ust.kz білім беру порталы. – [Электронды ресурс]. URL: <https://ust.kz> (Қаралған күні: 02.01.2026).
7. Балабақшада ұлттық дәстүрлерді дәріптеу // Zanmedia.kz ақпараттық порталы. – 2025. – [Электронды ресурс]. URL: <https://zanmedia.kz> (Қаралған күні: 02.01.2026).
8. Салт-дәстүр – тәрбие негізі // Gov.kz мемлекеттік порталы. – 2025. – [Электронды ресурс]. URL: <https://www.gov.kz> (Қаралған күні: 02.01.2026).
9. Ұлттық мәдениет, салт-дәстүр – тәрбие бастауы // Saigez.kz ақпараттық агенттігі. – 2025. – [Электронды ресурс]. URL: <https://saigez.kz> (Қаралған күні: 02.01.2026).
10. Ұлттық тәрбие – ұлт болашағы // Mezet.org танымдық порталы. – 2021. – [Электронды ресурс]. URL: <https://mezet.org> (Қаралған күні: 02.01.2026).

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.